

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Offentligt ägda företag

Ämnesområde

Offentlig ekonomi

Statistikområde

Finanser för den kommunala sektorn

Produktkod

OE0108

Referenstid

Kalenderåret 2018

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Caklin Doganson
E-post	010 479 68 24
Telefon	caklin.doganson@scb.se

Innehåll

1	Statistikens sammanhang	3
2	Undersökningsdesign.....	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	3
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	4
2.4	Insamlingsförfarande.....	4
2.4.1	Datainsamlingsmetoder	4
2.4.2	Mätning.....	4
2.4.3	Bortfallsuppföljning.....	5
2.5	Bearbetningar.....	5
2.6	Granskning.....	5
2.6.1	Granskning under insamlingen	5
2.6.2	Granskning av mikrodata	5
2.6.3	Granskning av makrodata	6
2.6.4	Granskning av redovisning	6
2.7	Skattningsförfarande	6
2.7.1	Principer och antaganden	6
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter.....	6
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet.....	7
2.7.4	Röjandekontroll	7
3	Genomförande	7
3.1	Kvantitativ information.....	7
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	7

1 Statistikens sammanhang

Syftet med statistiken, *Offentligt ägda företag*, är att göra en sammanställning av företag som ägs av kommun, landsting och stat. Statistiken redovisar bland annat antal företag, antal anställda och olika typer av ekonomiska uppgifter om företagen.

Statistikens huvudsakliga användningsområde är att vara underlag till analyser av hur de offentligt ägda företagen utvecklats över tid.

Statistiken baseras på en egen insamling där SCB begär in uppgifter om samtliga företag där kommun/landsting äger minst tio procent eller där företaget är offentligt ägt. Uppgifterna som samlas in är organisationsnummer, företagsnamn samt ägarandel.

Andra källor som används i framställning av *Offentligt ägda företag* är Företagsdatabasen (FDB) www.scb.se/NV0101, Företagens ekonomi (FEK), www.scb.se/NV0109, och Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), www.scb.se/AM0207.

I detta dokument beskrivs upplägg och genomförande av den undersökning som resulterar i statistik om *Offentligt ägda företag*. Läs om statistikens kvalitet i Kvalitetsdeklarationen som finns tillgänglig på www.scb.se/oe0108, under rubriken Dokumentation.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

De statistiska målstorheterna beskriver beståndet av offentligt ägda företag som är verksamma under den aktuella referensperioden. Även olika ekonomiska uppgifter från företagets verksamhet redovisas.

Målpopulationen utgörs av företag som till minst 50 procent ägs av kommuner, landsting eller stat. Företagen ska dessutom ha bedrivit verksamhet under referensperioden.

Målobjekt och observationsobjekt är de enskilda företagen.

Målvariablerna är ekonomiska uppgifter från företagets resultat- och balansräkningar. Även variabler som antal företag, antal anställda samt nyckeltal ingår bland målvariablerna.

2.2 Ramförfarande

För att identifiera vilka företag som är kommunalt ägda och landstingsägda används en ram bestående Sveriges kommuner och landsting. Ramelementen hämtas från Företagsdatabasen (FDB), www.scb.se/nv0101.

Kommunerna och landstingen är uppgiftskällor och de specificerar i insamlingen vilka företag (observationsobjekt) de ägt under året och med vilken ägarandel.

För de statligt ägda företagen är ramförfarandet annorlunda. Här utgör Företagsdatabasen (FDB) ramen och de företag som i denna klassificerats som statligt ägda selekteras in i listan av observationsobjekt.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

Inget urval och ingen uteslutning förekommer i denna undersökning.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamlingsmetoder

Datainsamlingen sker året efter referensperioden med sista inlämningsdatum i slutet av april. Samtliga kommuner och landsting kontaktas i februari via mail och får ett introduktionsbrev med inloggningssuppgifter till uppgiftslämnarsidan.

När de loggat in kan de se en lista med föregående referensperiods uppgifter. Uppgiftslämnarna uppmanas att revidera och komplettera denna lista så att den stämmer med den pågående insamlingens referensperiod.

För populationen av statligt ägda företagen görs ingen direktinsamling, utan uppgifterna hämtas istället direkt från Företagsdatabasen (FDB) och Företagens ekonomi (FEK).

Klassificeringssuppgifter, som t.ex. bransch och antal anställda, hämtas från FDB. Från FEK hämtas företagets resultat- och balansräkningar.

2.4.2 Mätning

Den direktinsamling som riktar sig till kommuner och landsting sker via SCB:s generella webbinsamlingsverktyg. I detta ska uppgiftslämnarna ange namn, organisationsnummer, ägarandel för företag i vilka de äger minst 10 procent av. Ifall det sammanlagda offentliga ägandet övergår 50 procent i något företag ska detta företag tas med även om kommunens ägarandel är mindre än 10 procent. Kommunerna har även möjlighet att lämna egna kommenterar i det frågeformuläret. Vanligtvis används denna möjlighet då ett företag sedan föregående referensperiod har fått ändrad ägarandel, sålts eller lagts ner. Sålda eller avvecklade företag ska egentligen ha raderats av från frågeformulärets lista av uppgiftslämnaren. Har det inte gjorts tas dessa företag bort i granskningsfasen.

Ett företag kan ägas av ett eller flera andra företag som ägs av en kommun. Kommunens ägarandel ska redovisas med en decimal. För

att beräkna kommunens ägarandel för företag som är dotterdotterbolag gör man enligt exemplen nedan.

Kommunen äger 90 % av ett företag. Detta företag är delägare i ett dotterbolag till 50 %. Kommunens ägarandel av dotterföretaget är $0,90 \cdot 0,50 = 0,45$ vilket blir en ägarandel på 45 %.

Skulle dotterföretaget i sin tur äga 35% av ett dotterdotterbolag blir kommunens ägarandel 15,7 procent, $0,90 \cdot 0,50 \cdot 0,35 = 0,1575$.

För information om mätförfarandet i Företagsdatabasen (FDB), www.scb.se/NV0101, Företagens ekonomi (FEK), www.scb.se/NV0109, och Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), www.scb.se/AM0207, hänvisas till dokumentationen som rör dessa produkter.

2.4.3 Bortfallsuppföljning

I insamlingen av data till *Offentligt ägda företag* är bortfall ovanligt. Det bortfall som förekommer beror på att någon eller några kommuner och landsting inte svarat i undersökningen trots flertalet påminnelser. Bortfallet mäts därför som antalet kommuner och landsting som inte svarat i undersökningen för en viss referensperiod.

2.5 Bearbetningar

Ett kompletteringsarbete avseende beståndet av företag genomförs. I de fall det finns en majoritetsägare så bestäms ägarkoden manuellt. Ägarkoden ligger till grund för redovisning på ägarkategorier.

Direktinsamlade data kompletteras med uppgifter från FDB och FEK. Se information i 2.4.1.

Vid bortfall används data från föregående referensperiod.

2.6 Granskning

2.6.1 Granskning under insamlingen

I det webbaserade frågeformuläret finns följande kontroller inbyggda:

- Kontroll att rätt antal siffror anges för organisationsnummer
- Kontroll att ägarandelen anges i procent med två decimaler. Värdet ska vara mellan 0-100, två decimaler är tillåtna

2.6.2 Granskning av mikrodata

Först granskas beståndet av företag. Detta innebär att ogiltiga organisationsnummer rättas. Nyttillkomna och avförda företag kontrolleras speciellt så att detta inte skett felaktigt. Dessutom kontrolleras ägarandelarna så att dessa uppgår till 100%.

De ingående ekonomiska uppgifterna granskas i huvudsak i Företagens ekonomi, se dokumentation för denna undersökning, www.scb.se/NV0109.

2.6.3 Granskning av makrodata

I sammanställningar och tabeller jämförs senaste referensperiod med föregående. Vid stora differenser görs kontroller av mikrodata för att fastställa orsaken till differensen.

2.6.4 Granskning av redovisning

Inför publicering granskas samtliga delar, tabeller och texter, som laddats i SCB:s webbpubliceringsverktyg.

Kontroller görs att alla tabeller finns med och att ingen av dem är tom, eller innehåller ogiltiga värden, till exempel interna koder. Rubriker och förklaringar till tabeller och diagram granskas så att de är korrekta. Man kontrollerar också att överensstämmelse råder mellan värdena i tabellerna och beskrivningarna i texten.

Det sker även en kontroll att data och metadata på SCB:s webbplats ser riktiga ut direkt efter publiceringen.

2.7 Skattningsförfarande

2.7.1 Principer och antaganden

Eftersom *Offentligt ägda företag* är en totalundersökning är normalantagandet att skattningar för populationstotalerna kan erhållas genom summering av värden från det slutliga observationsregistret.

Imputeringar av saknade uppgifter, i syfte att få ett komplett observationsregister, sker främst inom undersökningen *Företagens ekonomi* (FEK)

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

Sammanställningen av företag som ägs av kommun, landsting och stat görs genom en summering av variabelvärden för objekten i rampopulationen. I en tabell viktas variabelvärdena innan summeringen görs med den redovisade ägarkategoriens ägarandel.

Resultatet räknas ut på följande sätt

$$\sum_{\text{Företag i rampopulationen}} KomAndel_i \cdot Resultat_i$$

Där $KomAndel_i$ är kommunens ägarandel i företag i

och $Resultat_i$ är årets resultat i företaget i

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Inga osäkerhetsmått tas fram

2.7.4 Röjandekontroll

Uppgifterna på objektsnivå behöver inte skyddas. Någon röjandekontroll görs följaktligen inte.

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

Rampopulationen består av alla företag som kommunerna eller landstingen har en rapporterad, eller staten har en registrerad, ägarandel i. Målpopulationen utgörs av företag som till minst 50 procent ägs av kommuner, landsting eller staten. Företagen ska dessutom ha bedrivit verksamhet under referensperioden. År 2018 fanns 4 086 företag i rampopulationen varav 3 728 identifierades tillhöra målpopulationen.

För 2018 hade vi ett bortfall av fem kommuner.

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Inga avvikelser har gjorts